

# AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. BRONISŁAWA CZECHA W KRAKOWIE

## KARTA PRZEDMIOTU

*obowiązuje studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2013/2014*

Wydział Turystyki i Rekreacji

Kierunek studiów: Turystyka i Rekreacja

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Niestacjonarne

Kod kierunku: 812

Stopień studiów: II

Specjalności: Turystyka przyrodnicza

### 1 PRZEDMIOT

|                                         |                                          |
|-----------------------------------------|------------------------------------------|
| NAZWA PRZEDMIOTU                        | Organizacja i formy ochrony przyrody     |
| NAZWA PRZEDMIOTU<br>W JĘZYKU ANGIELSKIM | Organisation and Forms of Nature Tourism |
| KOD PRZEDMIOTU                          | TIR812 ANTP4                             |
| KATEGORIA PRZEDMIOTU                    | Przedmioty specjalnościowe               |
| LICZBA PUNKTÓW ECTS                     | 5.00                                     |
| JĘZYK WYKŁADOWY                         | polski                                   |
| SEMESTRY                                | 4                                        |

### 2 FORMA ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

| SEMESTR | WYKŁAD | ĆWICZENIA | SEMINARIUM | INNE | – |
|---------|--------|-----------|------------|------|---|
| 4       | 20     | 10        | 0          | 0    | 0 |



### 3 CELE PRZEDMIOTU

Cel1 Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z praktycznymi aspektami organizacji turystyki przyrodniczej. Od kilku dekad stanowi ona bowiem coraz istotniejszy element rynku usług turystycznych, jednak ze względu na specyficzne wymagania jej organizacja znacznie różni się od tradycyjnych form turystyki.

### 4 WYMAGANIA WSTĘPNE

- 1 Zaliczony przedmioty Ekologia, Przyrodoznawstwo oraz Zarządzanie turystyką na obszarach chronionych lub inne o zbieżnych celach i treściach programowych. Kompetencje wg kodów :W11, U02, U10, U11

### 5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1 Wiedza: Znajomość podstawowych założeń turystyki przyrodniczej oraz cech odróżniających ją od innych form turystyki  
EK2 Wiedza: Znajomość ograniczeń prawnych związanych z turystyką przyrodniczą  
EK3 Wiedza: Znajomość przyrodniczych uwarunkowań turystyki przyrodniczej  
EK4 Wiedza: Znajomość najbardziej powszechnych form turystyki przyrodniczej oraz usług towarzyszących  
EK5 Wiedza: Umiejętność przygotowania oferty z zakresu turystyki przyrodniczej uwzględniającej różne formy oczekiwań turystów

### 6 TREŚCI PROGRAMOWE

#### WYKŁAD

| LP | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | LICZBA GODZIN |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| W1 | Założenia turystyki przyrodniczej Pojęcia: turystyki przyrodniczej, zrównoważonej, ekoturystyki oraz turystyki zielonej. Zależności pomiędzy wymienionymi formami turystyki: Czy turystyka przyrodnicza zawsze jest zrównoważona?. Udział turystyki przyrodniczej w światowym rynku usług turystycznych stan aktualny i trendy                                                                                                                             | 2             |
| W2 | Formy turystyki przyrodniczej Pojęcia: birdwatching , Bug hunting, wildlife-research assistance oraz inne formy turystyki przyrodniczej. Poruszona zostanie spawa kontrowersyjnych form turystyki związanych z przyrodą takich jak łowiectwo (w tym np. safari)                                                                                                                                                                                            | 2             |
| W3 | Biogeograficzne uwarunkowania turystyki przyrodniczej - skala globalna i lokalna Pojęcia: zasięgów geograficznych, centrów bioróżnorodności, endemitu, sub-endemitu, reliktu, locus typicus gatunku. Najważniejsze destylacji w światowej turystyce przyrodniczej, oraz przyczyny ich powstania.                                                                                                                                                           | 2             |
| W4 | Fenologia a turystyka przyrodnicza - cykle roczne i wieloletnie Pojecie kalendarza fenologicznego a także czynniki wpływające na różnice w porach fenologicznych. Ustalanie optymalnego czasu wycieczek dla interesujących z punktu widzenia turystyki przyrodniczej przedstawicieli Polskiej flory i fauny. Jak minimalizować ryzyko związane z różnicami pomiędzy latami                                                                                 | 2             |
| W5 | Podstawowe pojęcia dotyczące biologii ważne w turystyce przyrodniczej Pojęcia gwary łowieckiej, oraz niektóre jej elementy używane powszechnie w piśmiennictwie z zakresu turystyki przyrodniczej. Dlaczego nomenklatura łowiecka jest powszechnie używana w turystyce przyrodniczej? Znaczenie podstawowych pojęć z zakresu ornitologii powszechnie stosowanych w birgwatchingu. Terminologia z innych dziedzin biologii ważna w turystyce przyrodniczej. | 2             |



## WYKŁAD

| LP  | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | LICZBA GODZIN |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| W6  | Prawne i organizacyjne uwarunkowania turystyki przyrodniczej. Pojęcie ochrony strefowej. Krajowe i międzynarodowe regulacje prawne odnoszące się do różnych form turystyki przyrodniczej a dotyczące zasad obserwacji oraz pozyskiwania flory i fauny. Konieczność sprawdzenia lokalnych przepisów podczas wypraw zagranicznych - przykłady restrykcyjnych, nieobecnych w polskim prawodawstwie regulacji.                    | 2             |
| W7  | Usługi towarzyszące turystyce przyrodniczej. Jakie usługi można uznać za towarzyszące turystyce przyrodniczej? Znaczenie usług towarzyszących na przykładzie birdwatchingu.                                                                                                                                                                                                                                                   | 2             |
| W8  | Turystyka przyrodnicza eksploatacyjna. Formy eksploatacyjnej turystyki przyrodniczej. Ramy prawne oraz kontrowersje związane z tą formą rekreacji                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2             |
| W9  | Turystyka przyrodnicza jako składnik produktu turystycznego. Przykłady traktowania turystyki przyrodniczej jako istotnego elementu nie tylko oferty turystycznej wręcz lokalnej gospodarki: "Farmy motyli" na Kostaryce, Galapagos, Afrykańskie Parki Narodowe. Kiedy to się udaje?                                                                                                                                           | 2             |
| W10 | Turystyka przyrodnicza w Polsce stan obecny i perspektywy. Przykłady obszarów, w których turystyka przyrodnicza stanowi istotny element oferty turystycznej. Oszacowanie oficjalnej i nieoficjalnej skali rynku usług z zakresu turystyki przyrodniczej w Polsce. Problematyka związana z brakiem uregulowań prawnych dotyczących tej formy turystyki. Potencjał Polski jako kraju celu destylacji w turystyce przyrodniczej. | 2             |
|     | RAZEM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>20</b>     |

## ĆWICZENIA

| LP | TEMATYKA ZAJĘĆ<br>OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                                                                                  | LICZBA GODZIN |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| C1 | Walory terenu Polski dla turystyki przyrodniczej. Główne atrakcje przyrodnicze Polski. Zastosowane zostanie podejście inne niż przy klasycznym omawianiu walorów przyrodniczych, gdyż nacisk położony zostanie nie tyle na wartość przyrodniczą co na możliwość wykorzystania jej w turystyce.          | 2             |
| C2 | Organizacja turystyki przyrodniczej - pozyskiwanie i weryfikacja informacji                                                                                                                                                                                                                             | 2             |
| C3 | Praktyczne przygotowanie do birdwatchingu. Studenci zapoznają się ze specjalistycznym sprzętem używanym w birdwatchingu: sprzętem optycznym, maskującym, wabiącym. Przedyskutowana zostanie kwestia optymalnego dopasowania sprzętu oraz poczynienia innych przygotowań odpowiednich do celów wycieczki | 1             |
| C4 | Praktyczne przygotowanie do innych form turystyki przyrodniczej - entomologicznej, botanicznej, teriologicznej                                                                                                                                                                                          | 1             |
| C5 | Dokumentacja fotograficzna jako integralny element turystyki przyrodniczej. Zapoznanie się ze specyficznymi narzędziami używanymi przy fotografii przyrodniczej (lokalizatory zdjęć, uchwyt pistoletowy, itp.) oraz zasadami fotografowania obiektów żywych (np. tzw. czaty z odprowadzaniem)           | 1             |
| C6 | Planowanie usług i oferty z zakresu turystyki przyrodniczej. Zostaną przedstawione i przedyskutowane wnioski studentów wyciągnięte z analizy uzyskanych informacji. Na końcu ćwiczeń studenci otrzymają plan wg którego sporządzić mają plan wycieczki przyrodniczej, stanowiący pracę zaliczeniową     | 3             |
|    | RAZEM                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>10</b>     |



## 7 METODY DYDAKTYCZNE

- M1 Wykłady
- M2 Dyskusja
- M3 Praca w grupach
- M4 Burza mózgów
- M5 Prezentacje multimedialne

## 8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

| FORMA AKTYWNOŚCI                                                                                 | ŚREDNIA LICZBA<br>GODZIN NA<br>ZREALIZOWANIE<br>AKTYWNOŚCI |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| <b>Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:</b>                                     |                                                            |
| Godziny wynikające z planu studiów                                                               | 30                                                         |
| Konsultacje przedmiotowe                                                                         | 0                                                          |
| Egzaminy i zaliczenia w sesji                                                                    | 2                                                          |
| Inne                                                                                             |                                                            |
| <b>Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:</b> |                                                            |
| Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury                               | 30                                                         |
| Opracowanie wyników                                                                              | 0                                                          |
| Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji                                           | 60                                                         |
| Inne                                                                                             | 0                                                          |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA</b>        | 125                                                        |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU                                                    | 5                                                          |

## 9 METODY OCENY

### OCENA FORMUJĄCA

|    |                        |
|----|------------------------|
| F1 | Aktywność na zajęciach |
| F2 | Obserwacja             |
| F3 | Projekt zespołowy      |

### OCENA PODSUMOWUJĄCA

|    |                 |
|----|-----------------|
| P1 | Egzamin pisemny |
|----|-----------------|

### WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

|   |                                                                 |
|---|-----------------------------------------------------------------|
| 1 | Przygotowanie projektu suługi z zakresu turystyki przyrodniczej |
| 2 | Pozytywne zdanie pisemnego egzaminu                             |

### KRYTERIA OCENY

| EFEKT KSZTAŁCENIA 1 |                                                                                                                         |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 3          | Student zna podstawowe pojęcia turystyki przyrodniczej                                                                  |
| NA OCENĘ 4          | Student zna podstawowe pojęcie oraz formy turystyki przyrodniczej, rozumie na czym polega specyfika tej formy turystyki |
| NA OCENĘ 5          | Student zna specyfikę turystyki przyrodniczej potrafi rozpoznać usługi związane z tą formą rekreacji                    |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 2 |                                                                                                                         |



|                     |                                                                                                                                                 |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 3          | Student wie jakie akty prawa krajowego oraz międzynarodowego odnoszą się do turystyki przyrodniczej                                             |
| NA OCENĘ 4          | Student potrafi przedstawić prawidłową interpretację najwznioślejszych przepisów praw odnoszących się do turystyki przyrodniczej                |
| NA OCENĘ 5          | Student potrafi wskazać i prawidłowo zinterpretować przepisy prawne odnoszące się do konkretnych przedstawionych przypadków.                    |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 3 |                                                                                                                                                 |
| NA OCENĘ 3          | Student wie jakiego rodzaju uwarunkowania przyrodnicze należy uwzględniać podczas tworzenia usługi z zakresu turystyki przyrodniczej            |
| NA OCENĘ 4          | Student potrafi wyłować z podanych tekstów przyrodniczych, informacje niezbędne do tworzenia usługi z zakresu turystyki przyrodniczej.          |
| NA OCENĘ 5          | Student potrafi samodzielnie pozyskać informacje potrzebne do tworzenia usługi z zakresu turystyki przyrodniczej                                |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 4 |                                                                                                                                                 |
| NA OCENĘ 3          | Student zna formy turystyki przyrodniczej                                                                                                       |
| NA OCENĘ 4          | Student zna formy turystyki przyrodniczej oraz usługi towarzyszące                                                                              |
| NA OCENĘ 5          | Student potrafi przedyskutować problematykę usług towarzyszących turystyce przyrodniczej                                                        |
| EFEKT KSZTAŁCENIA 5 |                                                                                                                                                 |
| NA OCENĘ 3          | Student potrafi przeanalizować słabe i mocne punkty oferty z zakresu turystyki przyrodniczej                                                    |
| NA OCENĘ 4          | Student potrafi przygotować podstawowe założenia usługi z zakresu turystyki przyrodniczej na podstawie kompletu dostarczonych materiałów        |
| NA OCENĘ 5          | Student potrafi zgromadzić informacje potrzebne do przygotowania usługi z zakresu turystyki przyrodniczej i na ich podstawie przygotować ofertę |

## 10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

| EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU | ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH | CELE PRZEDMIOTU | TREŚCI PROGRAMOWE       | METODY DYDAKTYCZNE | SPOSOBY OCENY |
|-----------------------------------|-------------------------------------|-----------------|-------------------------|--------------------|---------------|
| EK1                               | S2A_W02<br>S2A_W07                  | Cel1            | W1 W2                   | M1 M5              | P1            |
| EK2                               | S2A_W07                             | Cel1            | W6 W8 W10 C6            | M1 M2 M5           | F1 P1         |
| EK3                               | S2P_W11                             | Cel1            | W3 W4 W5 C1<br>C2 C6    | M1 M5              | F1 P1         |
| EK4                               | S2P_K01<br>S2P_K06                  | Cel1            | W6 W7 W8 W9<br>C3 C4 C5 | M1 M2 M3 M5        | F1 F2 F3 P1   |
| EK5                               | S2P_U06<br>S2P_U07                  | Cel1            | W8 W10 C1 C3<br>C4 C6   | M1 M3 M4 M5        | F3 P1         |

## 11 WYKAZ LITERATURY

### LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Zaręba D. — *Ekoturystyka*, Warszawa, 2008, PWN



**LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**

- 1 1. Newsome D, Kingston-Dowling R, Moore S.A. — *Wildlife Tourism*, London, 2005, Crommel Press

## **12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH**

**OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ**

dr Szymon Ciapała (kontakt: przewodnik.tatry@gmail.com)

**OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT**

dr Paweł Adamski (kontakt: padamski@plusnet.pl)

dr Szymon Ciapała (kontakt: przewodnik.tatry@gmail.com)

## **13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI**

---

|                     |                               |             |           |
|---------------------|-------------------------------|-------------|-----------|
| (miejscowość, data) | (odpowiedzialny za przedmiot) | (kierownik) | (dziekan) |
|---------------------|-------------------------------|-------------|-----------|

**PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI** (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....  
.....